

Ph. Stefels - Edl. 2.60.0.

GOUVERNEUR
VAN
NEDERLANDS-NIEUW-GUINEA

10 januari 1962

Hollandia, ...

VERTROUWELIJK

No. : 12.10. 12383/2

Bijlage(n) :

Onderwerp : Voorlichting.

AAN: Alle Residenten (4x)
Commissaris Centraal Bergland

De ontwikkeling der situatie in en rond Nieuw-Guinea, in het bijzonder gedurende de laatste weken, en de aan-
zwellende, in alle toonaarden gevoerde en met steeds
nieuwe vondsten opgeschroefde propaganda van Indonesische
zijde, zijn voor mij aanleiding geweest het onderwerp van
de voorlichting opnieuw in beschouwing te nemen.

De Indonesische propaganda is er op uit om door bedreiging
de bewoners van dit land te intimideren. Het valt niet te
ontkennen dat ze in dit opzicht niet zonder effect is ge-
bleven, al klinken gelukkig nog steeds stemmen op en zijn
er andere uitingen, vooral inheemse, die getuigen van vast-
beradenheid en een onverzwakte wil om vast te houden aan
datgene wat men voor zich en voor dit land steeds heeft
voorgestaan, n.l. de mogelijkheid om in vrijheid over eigen
toekomstig lot te beslissen.

In de voorlichting van Overheidswege is tot dusverre tegen-
over Indonesië en de Indonesische propagandistische uitingen
een zekere neutraliteit in acht genomen. De achtergrond
hiervan is de wenselijkheid om alles te vermijden dat de
Indonesische Regering zou kunnen irriteren of provoceren,
en zodoende een vreedzame benadering van het geschil om
Nieuw-Guinea in de weg zou kunnen staan. Voor dit desideratum
dienen wij uiteraard begrip te hebben, zij het dat de ratio
ervan voorheen duidelijker sprak dan thans. Ook moet de
gevolgde gedraglijn in verband worden gezien met het Rege-
rings-standpunt dat politieke opvattingen welke een aan-
sluiting bij- of opgaan van Nederlands-Nieuw-Guinea in
Indonesië voorstaan, verbiedt en de vrijheid erkent om tot
de vorming van politieke organisaties van deze richting te
komen.

Het gevolg van een en ander voor de praktijk van de voor-
lichting en het optreden naar buiten van de Nederlandse
Overheid alhier is echter geweest dat steeds meer de neiging
heeft postgevat om halt te houden zodra een punt is bereikt
waar een tegenstelling met Indonesië in het licht zou

moeten worden gesteld. Tegenover een Indonesische politiek van confrontatie wordt de Nederlandse houding dan steeds meer een van ontwijken.

Het is duidelijk dat op deze wijze de voorlichting buiten de werkelijkheid komt te staan en uiteindelijk geheel steriel zal worden. De Overheid komt tegenover de bevolking in een volstrekt onwezenlijke positie te verkeren. Immers, ze heeft het recht op zelfbeschikking aan de Papoea's toe-kennend, dit onder hen tot een levend begrip gemaakt en een begeerde zaak. Staatskundige en politieke ontwikkeling hier te lande kan evenmin als schoolse ontwikkeling, (die daarom geheel in handen van Zending en Missie werd gegeven) neutraal en ongekleurd zijn. Zij is tevens opvoeding en streeft er naar de waarden te vestigen waarvan de Neder-lander zelf de drager is, en die in vele opzichten tegen-gesteld zijn aan hetgeen zich in Indonesië ontwikkelde en daar thans tot uiting komt. Ook in economisch opzicht werd door Nederlandse hulp en leiding vooruitgang bereikt, wederom in tegenstelling tot het beeld dat Indonesië te zien geeft; ook dit materiële aspect ontgaat de Papoea niet.

Bij dit alles was Nederland en de Nederlander de mentor. Het zelfbeschikkingsrecht heeft voor de Papoea de betekenis van geestelijke en materiële vooruitgang gekregen die zich bepaald niet op Indonesië richt.

Op het moment dat alle waarden, beginselen en materiële vooruitgang die het Nederlandse Bestuur hier heeft geïn-troduceerd en bereikt ernstig worden bedreigd mag dit Bestuur niet als mentor terugtreden. Op deze wijze zou zich een ongelijke strijd gaan afspelen, waarvan de uit-komst zeker is. Papoea's, die de materiële en de organi-satorische kracht nog missen tot het voeren van een propagandastrijd zouden komen te staan tegenover een op dat punt tot de tanden gewapende tegenstander, die niet aflaat.

Gezien in het licht van voorgaande beschouwingen moet het moment gekomen worden geacht om t.a.v. de voorlichting van Overheidswege het geschetste steeds duidelijker doodlopen-de pad te verlaten en deze op een nieuw spoor te zetten.

Er dient niet langer te worden geschroomd om door Neder-land nog immer erkende essentiële waarden als gelegen in een democratisch bestuur en staatskundige zelfbeschikking, vrije meningsuiting en politieke organisatie, waarheids-getrouwe voorlichting, een vredelievende benadering van internationale geschillen, verantwoordelijkheidsbesef ten opzichte van de bevordering van de materiële levensomstandig-heden enz. te betrekken op de actuele situatie tegenover Indonesië. Wanneer deze waarden in woord en daad worden aangevallen dienen wij dit aan de kaak te stellen en daartegenover een strijdbare houding aan te nemen. Het re-sultaat zal dan vaak anti-Indonesisch zijn, niet omdat dit als zodanig in de bedoeling ligt, doch omdat Indonesië de enige is die deze beginselen aanvecht.

Tegenover pro-Indonesische uitingen zal de Overheid niet meer steeds een critiekloos- neutrale houding moeten

blijven innemen, doch dient zij van een duidelijke voorkeur blijk te geven o.g. af te keuren wat in wezen meegaan met het recht van de sterkste is. Ook bij de voorlichting dienen wij er de ogen niet langer voor te sluiten dat het in deze in feite niet meer gaat om een mening ten opzichte van de meest wenselijke staatkundige toekomst van dit land, doch om een adhaesie-betuiging met een regering wier propaganda voor 90% bestaat uit pure bedreiging en intimidatie, een optreden dat wij niet kunnen en mogen respecteren. De Papoea ziet dit ongetwijfeld ook zo, en indien deze reële visie in de voorlichting zou worden genegeerd, wordt hij achterdochtig.

De meer strijdbare geest waarin ik de bevolkingsvoorlichting zou willen zien gegeven brengt een dienovereenkomstige grotere vrijheid met zich mede om aan allerlei inheemse uitingen plaats in te ruimen, bijv. door overname van artikelen uit inheemse periodieken, citering van resoluties van politieke partijen enz.

Het is trouwens niet de bedoeling dat alles in dit opzicht alleen van de Overheid diant te komen. Wel echter moet de Overheid vóórgaan, slechts dan mag verwacht worden dat de Papoea zijn stem verder zal durven laten horen, om dan steun aan het geordend naar voren brengen daarvan te verlenen.

Onder de huidige omstandigheden is het noodzakelijk dat in de activiteiten van de afdeling Bevolkingsvoorlichting het accent overwegend wordt gelegd op het politieke aspect en al wat daarmee verband houdt. Het is onvermijdelijk en er zal in berust moeten worden, dat dit ten koste zal gaan van de aandacht die aan andere onderwerpen kan worden gegeven.

De frequentie van verschijnen van de periodiek "Pangantara" zal worden verhoogd tot één of bij voorkeur twee keer per week, waarbij de Nederlandse tekst zal komen te vervallen.

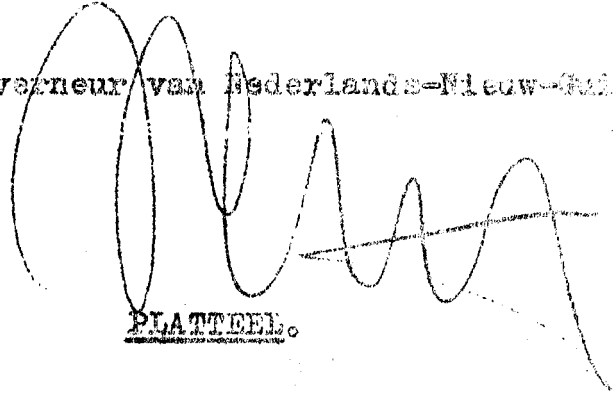
Het voorgaande betreft de voorlichting gericht op de inheemse bevolking.

De Nederlandse groep oriënteert zich aan, en wordt beïnvloed door meerdere voorlichtingsbronnen; desalniettemin zal de quintessence van wat in de Inheemse sfeer naar voren komt ook in het Nederlandse nieuws een plaats verkrijgen en zodoende op het moreel van deze groep zijn invloed kunnen doen gelden.

Bij de thans aangegeven herziene voorlichtingsrichtlijn zullen van de centrale instantie initiatieven uitgaan. Ik moge U HoogEdelGestrenge verzoeken deze voorlichting met de U ten dienste staande middelen verder uit te dragen o.g. zelfstandig in dezelfde geest te werken, waarbij de radio een zeer belangrijk medium is. Een krachtige propagandistische toon en daaruit sprekende zelfverzekerdheid der Overheid en een daardoor gestimuleerde Papoease activiteit die ook op de buitenwereld indruk kan

maken, kunnen voor het welslagen van de Regeringspolitiek
ten opzichte van dit gebiedsdeel niet worden ontbeerd.

De Gouverneur van Nederlands-Nieuw-Guinea,

PLATTEEL.

cc: De Gemachtigde voor Algemene Zaken
bij de Nieuw-Guinea Raad (4x)
Direkteur Culturele Zaken
mede rapport

Sl. Sloegendoorn